

Les carrerades

Tots els que caminem per la muntanya estem acostumats a veure els ramats que hi pasturen. Però poques vegades pensem en la manera que aquests ramats han arribat allà, d'on són, perquè les pastures s'assequen o s'acaben segons l'estació de l'any i els ramats han d'anar d'un lloc a altre, des de les planes a les muntanyes i a l'inrevés. Així neix la transhumància, que aparegué entre els segles X i XII.

Sembla que els primers propietaris de bestiar foren els monestirs de Poblet, Sant Joan de les Abadesses, Ripoll, Sant Martí del Canigó i d'altres, fins que amb el temps els ramaders més importants passaren a ser les comunitats de valls o de municipis o bé els grans senyors.

Per al trasllat d'aquests animals és menester una xarxa de camins per on puguin transitar sense patir ni ocasionar problemes, aquests camins són les carrerades. Acostumen a ésser camins elevats, sovint de carena, per evitar les sinuositats del barrancs i els conflictes amb els agricultors...

Actualment, la transhumància ha estat substituïda per una ramaderia en pletes tancades o amb estabulació, però segurament es faria molta més transhumància si les carrerades fossin netes, el dret de pas fos garantit, ja que les carrerades són anteriors als camins reials, als camins de bast i a qualsevol de les carreteres d'avui. Les carrerades són del i pel ramat i cap persona, autoritat, carretera o ciutat no pot negar-hi "el dret de pas".

Malgrat que la Llei 3/1995 de vies pecuàries obliga a l'administració a classificar, delimitar i fitar els camins ramaders, la major part no han estat escrits ni dibuixats a cap mapa. La documentació històrica és ben escassa, però la memòria popular dels camins pot ser suficient perquè no es perdin i es puguin arribar a fixar, fins i tot la seva amplària, tema que genera força discussions.

A la majoria d'aquests camins hi ha fonts, algunes de les quals han desaparegut, on el bestiar hi podia beure. En passar per una carrerada, no se'n podia

sortir, ni aturar-se a dormir o descansar, llevat que hi hagués una *salera*: pedra plana damunt la qual els pastors hi posaven la sal que havia de menjar el bestiar; aleshores podien aturar-se el temps necessari per reposar una mica.

Per passar la nit, els pastors tenien uns llocs concrets, normalment masies, on els permetien l'estada, és a dir, un lloc on poder tancar el ramat, al costat del qual hi dormien.

Un ramat d'ovelles en una carrerada

A Lliçà d'Amunt, hi ha una carrerada s'anomena la Pineda Feu, les ovelles encara hi travessen el bosc amb l'ajut del seu pastor.

El mapa reial de les carrerades.